धीयत । तद्द्रुतं ततो दृष्ट्वा तत्र राजा च शान्तनुः । शङ्कमानः सुतं गङ्गामब्रवीद्दर्शयेति ह । दर्शयामास तं गङ्गा बिभ्रतो रूपमुत्तमम् । गृहीत्वा दक्षिणे पाणौ तं कुमारमलङ्कृतम् । अलङ्कृतामाभरणैर्विरजोऽम्बरधारिणीम् । दृष्टपूर्वामपि स तां नाभ्यजानात् स शान्तनुः । गङ्गोवाच । यं पुत्रमष्टमं राजंस्त्वं पुरा मय्यविन्दथाः । स चायं पुरुषव्याघ्र ! सर्वास्त्रविदुत्तमः । गृहाणेमं महाराज ! मया संवर्द्धितं सुतम् । आदाय पुरुषव्याघ्र ! नयस्वैनं गृहं विभो !" भा॰आ॰ १००अ॰ "गङ्गाज। लङ्केशवनारिकेतुः" भा॰वि॰ २९अ॰ । गङ्गाजेत्यत्र सुद्रितपुस्तके नदीजेति पाठः । कार्त्तिकेय गङ्गातो जन्मकथा अग्निगर्भशब्दे ५५पृ॰ उक्ता । गङ्गाजातगङ्गातनयादयोऽप्यत्र ।

गङ्गाटेय पु॰ गङ्गाया नद्यास्तटे याति या–क ष्ठेयो॰ तत्तोपः अलुक् स॰ । (चिङ्गिड़ी) मत्स्यभेदे त्रिका॰ ।

गङ्गादत्त पु॰ गङ्गया दत्तः । भीष्मे गङ्गाजशब्दे दृश्यम् ।

गङ्गादित्य पु॰ काशीस्थे विश्वेशाद्दक्षिणस्थिते आदित्यभेदे "गङ्गादित्योऽस्ति तत्रान्यो विश्वेशाद्दक्षिणेन वै । तस्य दर्शनमात्रेण नरः शुद्धिमियादिह । यदा गङ्गा समायाता भगीरथपुरस्कृता । तदा गङ्गां परिष्टोतुं रविस्तत्रैव संस्थितः । तस्याप्यर्द्धिं गङ्गां संस्तुवीतत्र भास्करः । परिष्टौति प्रसन्नात्मा गङ्गाभक्तवरप्रदः । गङ्गादित्यं समाराध्य वाराणस्यां नरोत्तमः । न जातु दुर्गतिं क्वापि लभते च न रोगभाक्" काशीख॰५१अ॰ ।

गङ्गाद्वार न॰ गङ्गाया भूम्यवतरणद्वारम् । मायापुर्यां हरिद्वारे "ततो मायापुरीं प्राप्तः दुष्प्रापां पापकारिभिः । यत्र सा वैष्णवी माया जन्तून् पाशैर्न पाशयेत् । केचिद्वुर्हरिद्वारं मोक्षद्वारं जगुः परे । गङ्गाद्वारञ्च केऽप्याहुः केचिन्मायापुरीं पुनः । यतोविनिर्गता गङ्गा ख्याता भागीरथी भुवि । यन्नामोच्चारणात् पुंसां पापं याति सहस्रधा । वैकुण्ठस्यैकसोपानं हरिद्वारं जगुर्जनाः । तत्राप्लुता नरा यान्ति तद्विष्णोः परमं पदम्" काशीख॰७अ॰ ।

गङ्गाधर पु॰ गङ्गां धरति भृञ् ष–अच् ६त॰ । १महादेवे अमरः । गङ्गाशब्दे तद्वारणकथा दृश्या गङ्गाशब्दादधोऽप्यत्र । २वसुदेवे त्रिका॰ । लोकम्बराजोक्ते जीर्णातिसारनाशके चूर्णभेदे यथा "धातक्यामलकीपयोधरवटक्रीकङ्कयष्टीमधुश्रीजम्बूत्वचफलास्थिनागरविषाक्षीवेरलोध्रेन्द्रवैः । तुल्यांशं विहितं सतण्डुलजलं गङ्गाधराख्यं महच्चूर्णं तूर्णमपाकरोति सकलं जीर्णातिसारं परम्" ।

गङ्गाधररस पु॰ वैद्यकप्रसिद्धे औषधभेदे ।

गङ्गापत्री स्त्री॰ गङ्गेव शुभ्रं पत्रमस्याः ङीप । सुगन्धिकायां दृश्यभेदे राजनि॰ ।

गङ्गापुत्र पु॰ ६त॰ । गङ्गातनये १भीष्मे २कार्त्तिकेये च "जेटात् तीवरकन्यायां गङ्गापुत्र इति स्मृतः" ब्रह्मवै॰पु॰ उक्ते सङ्कीर्णजातिभेदे (सुरदाफरास) ।

गङ्गायात्रा स्त्री॰ गङ्गामुद्दिश्य यात्रा । गङ्गःमरणार्थं यात्रायाम्

गङ्गालहरी स्त्री ६त॰ । १गङ्गायास्तरङ्गसन्ततौ २जगन्नाथपण्डितरचिते गङ्गास्तोत्रभेदे च ।

गङ्गावतार पु॰ गङ्गाया अवतारः ब्रह्मलोकात् भूमौ पतनमत्र । गङ्गाद्वाररूपे तीर्थभेदे ६त॰। तस्या भूमौ २अवतरणे च । "भगीरथ इव दृष्टगङ्गावतारः" का॰द॰

गङ्गावाक्यावली गङ्गामाहात्म्यादिप्रतिपादकानां वाक्यानामावली । स्मृतिनिबन्धभेदे ।

गङ्गासागर पु॰ गङ्गया सङ्गतः सागरः शा॰ त॰ । गङ्गासागरयोः सङ्गमरूपे तीर्थभेदे ।

गङ्गासुत पु॰ ६त॰ । १भीष्मे, २कार्त्तिकेये च हेम॰ ।

गङ्गाह्रद पु॰ गङ्गाया ह्रद इव । भारतप्रसिद्धे स्वस्तिपुरस्थे कूपरूपे तीर्थभेदे । "ततः स्वस्तिपुरं गच्छेत्" इत्युपक्रमे "गङ्गाह्रदश्च तत्रैव कूपश्च भरतर्षभ ! । तिस्रः कोट्यश्च तीर्थानां तत्र कूपे महीपते ! । तत्र स्नात्वा नरो राजन् ! स्वर्गलोकं प्रपद्यते" भा॰व॰ ८३अ॰ । २कोटितीर्थस्थे तीर्थभेदे च "कोटितीर्थं सुतपसा लभेदिह सुवर्णकम् । गङ्गाह्रदश्च तत्रैव तीर्थं भरतसत्तम ! । तत्र स्नायीत धर्मज्ञ ! ब्रह्मचारी समाहितः । राजसूयाश्वमेधाभ्यां फलं विन्दति मानवः" । तत्राध्याये "६त॰ । ३गङ्गायाह्रदे च ।

गङ्गुक पु॰ कङ्गुक+पृषो॰ । कङ्गुके धान्यभेदे (काङ्गनी) सुश्रु॰ । "रक्तशालियष्टिकगङ्गुकसुकुन्दकपाण्डुकपोतकप्रमोदककालकायनकपुष्पककर्दमकशकुनाहृतसुगन्धककलमनीवारकोद्रवोद्दालकश्यामाकगोधूमवेणुयवादयः" ।

गङ्गोद्भेद पु॰ गङ्गायाः उद्भेदः प्रथमप्रकाशो यत्र । तीर्थभेदे । "गङ्गोद्भेदं समासाद्य तर्पयेत् पितृदेवताः । वाजपेयमवाप्नोति ब्रह्मभूतो भवेत् सदा" भा॰वन॰८१अ॰

गङ्गोज्झ न॰ गङ्गया उज्झ्यते उज्झ–कर्मणि घञ् । गङ्गास्रोतःशून्ये जलादौ ।